

for Finantsaaret 1879—80 optagne rentefrie Laan af 15,000 Kr. til Thorshavns Kommune til Gjennemførelsen af en paatrængende Omordning af Byens Almue-skolevæsen ønsket, at Sagen maa blive undergivet en fornyet Drøftelse fra det i Rigsdagen angivne Synspunkt — udbedet sig Kommunalbestyrelsens Utringer i saa Henseende meddelte.

I Anledning heraf unblader man ikke herved ærbødigst at bemærke Følgende:

Af de ommeldte Udtalelser i Rigsdagen maa Marsagen til, at det ansøgte Laan ikke blev bevilget, nærmest søges deri, at man har ment at burde stille som Betingelse for dette, at der med Hensyn baade til Lærernes Stilling og til en nærmere Forbindelse med og Benyttelse af Haandgjernings-skolen gives Almue-skolen en bedre og hensigtsmæssigere Ordning end den, der er tilstræbt ved de ved allerhøjeste Resolution af 10de Februar f. A. foretagne Forandringer i Loven af 1ste Marts 1854, hvorhos der er opfattet Spørgsmaal om, hvorvidt en ny Almue-skolebygning overhovedet vilde gjøres nødvendig, naar den gamle blev underkastet hensigtsvarende Forbedringer, og den Bygning, som nu benyttes til Haandgjernings-skole, undergives nogle Forandringer.

Spad nu først Thorshavns Kommunes Forhold til Haandgjernings-skolen angaar, da er, som den høitærede Skoledirektion bekendt, denne Skole, der er oprettet ved forskellige Gaver, og hvis Formaal efter Fundats af 13de Juli 1844 er at give Pigebørn fra alle Verne fri Undervisning i at forarbejde Uld og tilstjære samt sy Linned, en selvstændig Stiftelse, der bestaar eller har bestaaet ganske uafhængig af og uden Tilslud fra Thorshavns Kommune.

Dengang Ønsket om en Omregulering af Byens Almue-skolevæsen begynde at gjøre sig stærkt gjældende, indledte Kommunalbestyrelsen ikke desto mindre Underhandlinger med Direktionen for Haandgjernings-skolen, for om muligt at opnaa en Overenskomst med denne om, at sidstnævnte Skoles Bygning overlodes Kommunen mod, at denne overtog Stiftelsens Forpligtelser med Hensyn til at give Undervisning i Haandgjerning, der ikke dengang var Undervisningsfag i Almue-skolen. Skjønt Haandgjernings-skolens Bygning ingenlunde lod sig indrette saaledes, at der deraf kunde erholdes fuldt tidsvarende Skolelokaler til et større Børneantal, idet der er meget lavt til Loftet og Bygningen, i hvilken man kun kunde faae 2 Skolestuer af nogenlunde passende Størrelse, derhos ligger i betydelig Afstand fra det gamle Almue-skolelokale, hvilket man med Grund anfaa for en ikke ringe Ulempe, — mente man dog, navnlig af Hensyn til Kommunens ringe økonomiske Gønde, for en Tid at kunne nøies med denne Forpølgelse af Undervisningslokaler for Almue-skolen. Denne Tanke maatte imidlertid opgives, idet Direktionen for Haandgjernings-skolen forment at burde foretrække en Ordning, hvorved denne Skole vedblev at bestaa som et selvstændigt Institut, og hvorefter der kunde holdes en Udsigt aaben til at faae oprettet en Pige-skole saavel for Byen som for Landet, hvori der med Bibeholdelse af den hidtil givne Undervisning i Haandgjerning tillige skulde meddeles en noget viberegaaende Undervisning i de almindelige Skolefag end den, Almue-skolen vilde kunne blive istand til at byde. Da Erangen til Omordningen af Almue-skolevæsenet, og navnlig til udvidede Skolelokaler, imidlertid paatrængte sig mere og mere, idet man paa Grund af den indskrænkede Skolestue var bleven nødt til at dele Børnene i de forskjellige Klasser i flere Hold, hvorved de ikke erholdt Undervisning i det fulde Timetal, der var befalet, og da Kommunalbestyrelsen blandt Andet navnlig ogsaa anfaa det for nødvendigt, at Haandgjerning indlemmedes som tvungen Undervisningsfag i Almue-skolen, eftersom der ikke gjaldt nogen Forpligtelse til at modtage Undervisning heri i Haandgjernings-skolen, hvoraf Følgen var, at denne Skole kun blev meget ringe og tillige uregelmæssigt besøgt, — turde man ikke yderligere opsætte den paatænkte Reforms Gjennemførelse, og indgik man derfor, som Skoledirektionen bekendt, først med et Andragende om Forandring i Skoleloven af 1ste Marts 1854 og dernæst med Ansøgning om Hjælp fra Staten til en ny Skolebygningss Opførelse.

Efter at Kommunalbestyrelsen havde bragt i Erfaring, at den hos Staten ansøgte Hjælp til den paatænkte nye Skolebygning ikke var bleven bevilget, optog man atter i Henhold til de i Rigsdagen sadne Udtalelser Underhandlingerne med Haandgjernings-skolens Bestyrelse, for at erfare, hvorvidt denne nu maatte være tilbøielig til at stille Haandgjernings-skolens Midler til Disposition for Kommunen, mod at denne for Fremtiden overtog de Stiftelsens ifølge dens Fundats paahvilende Forpligtelser, men har Direktionen fremdeles fastholdt sin tidligere Plan at bevare Stiftelsens Selvstændighed, saaledes at den omdannes til en Pige-skole for hele Landet, idet den dog er gaaet ind paa, under Forventning af højere Vedkommendes Approbation, at leie Haandgjernings-skolens Bygning til Kommunen, men foreløbig kun for et Tidrum af 5 Aar fra 1ste Januar d. A. at regne, eftersom det er Hensigten, at Skolen med det paatænkte ny